

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/7/2016
Identifikačné číslo spisu:	9515100259
Dátum vydania rozhodnutia:	09.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9515100259.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obžalovaného V. I. a spol. pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 9. novembra 2016, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 29. februára 2016, sp. zn. BB-3T/40/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Samosudca Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom z 29. februára 2016, sp. zn. BB-3T/40/2015, v spojení s opravným uznesením z 30. marca 2016 rozhodol, že postupom podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku obžalovaných V. I. st., V. I. ml. a JUDr. O. A. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, pre skutky právne posúdené v bode 1/, vo vzťahu k obžalovaným V. I. st. a V. I. ml., ako prečin nepriamej korupcie spolupáchateľstvom podľa § 336 ods. 2, § 20 Trestného zákona a v bode 2/, vo vzťahu k obžalovanému JUDr. O. A., ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona, ktorých sa mali dopustiť na skutkovom základe, že

1/ obv. V. I. ml. po vzájomnej dohode so svojím otcom obv. V. I. st., ku ktorej došlo najmä počas návštev v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody na ul. Kpt. Nálepku č. 1 v Prešove v období od 28. marca 2013 do 16. septembra 2013, sa v rodinnom dome so súpisným číslom XXX v obci P. a na parkovisku pred prevádzkou fitness centra Selvo Klub, na ul. Nerudovej č. 14 v Košiciach opakovane stretol s advokátskym koncipientom obv. JUDr. O. A., od ktorého žiadal, aby ovplyvnil rozhodnutie súdu v prospech jeho otca tak, aby bol jeho otec prepustený z väzby na slobodu, pričom v presne nezistenom čase v období od 16. septembra 2013 do 7. októbra 2013 sa obv. V. I. ml. stretol na nezistenom mieste s obv. JUDr. O. A., ktorý si v tejto súvislosti vyžiadala úplatok 70 000 Eur,

o čom obv. V. I. ml. dňa 7. októbra 2013 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody na ul. Kpt. Nálepku č. 1 v Prešove informoval svojho otca obv. V. I. st., ktorý s tým súhlasil a požiadal svojho syna obv. V. I. ml., aby požadovaný úplatok 70 000 Eur JUDr. O. A. poskytol, na základe čoho obv. V. I. ml. v presne nezistenom čase v období od 07. októbra 2013 do 28. októbra 2013, na nezistenom mieste odovzdal obv. JUDr. O. A. úplatok vo výške 70 000 Eur, o čom dňa 28. októbra 2013 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody na ul. Kpt. Nálepku č. 1 v Prešove informoval svojho otca obv. V. I. st. a následne v presne nezistenom čase v období od 28. októbra 2013 do 18. novembra 2013 po tom, ako Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 1Tpo 1001/2013-36 dňa 23. októbra 2013 zamietol sťažnosť obv. V. I. st. proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 0Tp/87/2013-22 zo dňa 30. septembra 2013 a predĺžil mu lehotu väzby do 28. apríla 2014, sa obv. V. I. ml. na presne nezistenom mieste stretol s obv. JUDr. O. A., od ktorého prevzal späť finančné prostriedky v hodnote 65 000 Eur z poskytnutých 70 000 Eur a 5 000 Eur ponechal obv. JUDr. O. A. na základe jeho žiadosti, ktorú obv. JUDr. O. A. zdôvodnil tým, že v minulosti v prospech obv. V. I. st. vybavil uľahčenie výkonu väzby tým, že zabezpečil zrušenie kolúznei väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, o čom následne dňa 18. novembra 2013 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody na ul. Kpt. Nálepku č. 1 v Prešove informoval obv. V. I. ml. svojho otca obv. V. I. st., ktorý s ponechaním úplatku 5 000 Eur obv. JUDr. O. A. súhlasil,

2/ obv. JUDr. O. A. sa v období od 28. marca 2013 do 16. septembra 2013 v rodinnom dome so súpisným číslom XXX v obci P. a na parkovisku pred prevádzkou fitness centra Selvo Klub, na ul. Nerudovej č. 14 v Košiciach opakovane stretol s obv. V. I. ml., ktorému prisľúbil, že ovplyvní rozhodnutie súdu v prospech jeho otca obv. V. I. st. tak, aby bol prepustený z väzby na slobodu, pričom v presne nezistenom čase v období od 16. septembra 2013 do 7. októbra 2013 sa na nezistenom mieste stretol s obv. V. I. ml., od ktorého si v tejto súvislosti vyžiadal úplatok 70 000 Eur, o čom obv. V. I. ml. dňa 7. októbra 2013 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody na ul. Kpt. Nálepku č. 1 v Prešove informoval svojho otca obv. V. I. st., ktorý s tým súhlasil, na základe čoho obv. JUDr. O. A. v presne nezistenom čase v období od 7. októbra 2013 do 28. októbra 2013, na nezistenom mieste prevzal od obv. V. I. ml. úplatok vo výške 70 000 Eur a následne v presne nezistenom čase v období od 28. októbra 2013 do 18. novembra 2013 po tom, ako Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 1Tpo 1001/2013-36 zo dňa 23. októbra 2013 zamietol sťažnosť obv. V. I. st. proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 0Tp/87/2013-22 zo dňa 30. septembra 2013 a predĺžil mu lehotu väzby do 28. apríla 2014, sa obv. JUDr. O. A. na presne nezistenom mieste stretol s obv. V. I. ml., ktorému vrátil finančné prostriedky v hodnote 65 000 Eur z poskytnutých 70 000 Eur a úplatok 5 000 Eur si ponechal pre seba, čo zdôvodnil tým, že v minulosti v prospech obv. V. I. st. vybavil uľahčenie výkonu väzby tým, že zabezpečil zrušenie kolúznei väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, s čím obv. V. I. ml. aj obv. V. I. st. súhlasili.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktoré zahlásil už do zápisnice na hlavnom pojednávaní (č. 1 848) a následne ho odôvodnil písomným podaním z 21. marca 2016.

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že prvostupňový súd oslobodzujúci rozsudok odôvodnil okrem iného tým, že vyšetrovateľ mal včas vydať rozhodnutie o začatí trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku, prípadne včasným podaním podnetu na príslušný orgán policajného zboru, ktorý by už mohol konať aj v zmysle ustanovení Trestného poriadku upravujúcich postup pred začatím trestného stíhania, čo už v zmysle § 10 ods. 15 Trestného zákona je trestným konaním. V prípade, ak by orgán činný v trestnom konaní ihneď po prepočutí prvého inkriminovaného rozhovoru, v priebehu niekoľkých dní napríklad vydal rozhodnutie v zmysle § 199 Trestného poriadku, legalizoval by nielen použitie nasledujúcich rozhovorov ako dôkazu v inej trestnej veci, ale umožnil by aj skúmanie súvislostí s predchádzajúcimi odpočutými rozhovormi. Vyšetrovateľ konal s polročným oneskorením, z dôvodu nesplnenia si svojich povinností zapríčinil nemožnosť vykonania dôkazov nasadením informačno - technických prostriedkov v inej veci, než v akej bolo ich použitie sudcom pre prípravné konanie prikázané.

Rozhodnutie špecializovaného trestného súdu prokurátor považuje za predčasné a nezákonné. Cituje v odvolaní ustanovenie § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, ktoré upravuje začatie trestného stíhania a konštatuje, že samotná skutočnosť, že trestné stíhanie tzv. „vo veci“ bolo začaté takmer pol roka po prvom odpočutom zázname, nemôže mať vplyv na jeho použiteľnosť ako dôkazu v trestnom konaní v inej trestnej veci.

Zdôraznil, že formulácia skutku v zmysle § 199 ods. 3 Trestného poriadku musí spĺňať prísne kritériá, pretože spôsob, akým je skutok pri začatí trestného stíhania formulovaný, má podstatný procesný význam pre ďalšie trestné stíhanie z pohľadu zachovania totožnosti skutku.

Prokurátor ďalej v odvolaní vyslovil názor, že policajt ešte v čase odpočutého prvého záznamu nedisponoval takou sumou relevantných dôkazov, aby začal trestné stíhanie, o čom svedčí skutočnosť, že operatívni pracovníci sa zaoberali zhromažďovaním informácií, pričom posledný záznam operatívneho pracovníka k preverovaniu je z 3. februára 2014 a trestné stíhanie bolo následne začaté 21. februára 2014.

Odvolanie smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo a to z dôvodu, že súd odmietol vykonať dôkaz - zadovážené zvukové záznamy.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku odvolaním napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému prokurátor podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, majú na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie prokurátora je prípustné (§ 306 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 307 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku) a včas (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku), pričom zistil, že podané odvolanie prokurátora je nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po preskúmaní veci zistil, že špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, najmä zásady zákonného procesu - (§ 2 ods. 7), práva na obhajobu - (§ 2 ods. 9), náležitého zistenia skutkového stavu veci - (§ 2 ods. 10), voľného hodnotenia dôkazov - (§ 2 ods. 12) i rovnosti strán (kontradiktórnosti) (§ 2 ods. 14). Súd prvého stupňa teda dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Špecializovaný trestný súd v konaní postupoval tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku). Starostlivo objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovaným ako aj okolnosti, ktoré svedčia v ich prospech. Vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku). V odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti a prečo vzal za dokázané, a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a tiež akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Pokiaľ súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, odvolací súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že by prípadne sám na základe svojho presvedčenia hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu chybu v zmysle zákonných ustanovení. V prejednávanej veci odvolací súd nezistil žiadne relevantné dôvody na to, aby zabezpečené a riadne vykonané dôkazy hodnotil s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako dôkazy hodnotil súd prvého stupňa.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie otázky, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, ktoré ostali sporné, alebo ktoré sú nevyhnuté na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, preskúmaného v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Úlohou odvolacieho súdu v tomto opravnom konaní bolo zaujať stanovisko k použiteľnosti nosných dôkazných prostriedkov (zvukové záznamy odpočutých rozhovorov v rámci návštev vo výkone väzby obžalovaného V. I. st., na základe príkazov sudcu pre prípravné konanie, ktoré neboli vydané v tejto veci), o ktoré prokuratúra v podstate opiera svoj záver o vine obžalovaných.

Z obsahu spisu vyplýva, že prokurátor obžalobu, ktorú podal na špecializovaný trestný súd vo vzťahu ku všetkým trom obžalovaným oprel o dôkaz - elektronické nosiče a s tým súvisiace prepisy elektronicky zachytenej komunikácie, ktoré však neboli vyhotovené v teraz posudzovanej veci, ale všetky príkazy sudcu pre prípravné konanie boli vydané v inej trestnej veci, ktorá sa týka obžalovaného V. I. st. a objasňovania jeho inej, majetkovej trestnej činnosti, pre ktorú bol ešte aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu vo väzbe.

Podľa § 115 ods. 7 Trestného poriadku (obdobne aj § 114 ods. 7) v inej trestnej veci ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v ods. 1 (§ 114 ods. 7 - pre vymenované trestné činy.).

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že nejednotnosť v otázke výkladu § 115 ods. 7 Trestného poriadku týkajúcu sa nejednotnosti v názore o možnosti použitia záznamu ako procesného dôkazu v inej trestnej veci spôsobuje najmä zakomponovanie zákonodarcu slova „súčasne“ do textu právnej normy. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky inicioval legislatívne vyriešenie problému, no zatiaľ bezúspešne.

Špecializovaný trestný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia podrobne rozvádza rozdielne stanoviská senátov trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré odvolací súd opakovať nebude, nakoľko by to bolo aj vzhľadom na vyššie spomenutú skutočnosť, že v dvojínštančnom konaní rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, nadbytočné.

V tejto konkrétnej, odvolacím súdom posudzovanej, veci podozrivé rozhovory evokujúce korupčné správanie obžalovaných prebiehali v období od 16. septembra 2013 až do 26. decembra 2013. Trestné stíhanie bolo podľa § 199 Trestného poriadku začaté až 21. februára 2014 (podnet na začatie trestného stíhania bol daný 10. februára 2014) a prvé obvinenie bolo vznesené postupom podľa § 206 Trestného poriadku až 16. januára 2015.

Odvolací súd sa absolútne stotožnil s názorom a postupom prvostupňového súdu, že v prípade, ak by orgán činný v trestnom konaní hneď ako získal informáciu o možnom korupčnom správaní obžalovaných, teda už po odpočutí prvého inkriminovaného rozhovoru medzi obžalovanými vydal rozhodnutie o začatí trestného stíhania v zmysle § 199 Trestného poriadku, legalizoval by použitie nasledujúcich odpočutých rozhovorov ako dôkazu, ktorý by bol procesne použiteľný v inej trestnej veci a umožnil by aj skúmanie súvislostí s predchádzajúcimi odpočutými rozhovormi.

Tým, že orgán činný v trestnom konaní reagoval až s odstupom piatich mesiacov, zapríčinil, že v tejto trestnej veci nebolo možné ako dôkaz vykonať informácie získané nasadením informačno - technických prostriedkov v inej veci, než v akej bolo ich použitie sudcom pre prípravné konanie prikázané.

Neobstojí odvolacia námietka prokurátora, že v období od odpočutia prvého rozhovoru evokujúceho

korupčné správanie až po začatie trestného stíhania boli operatívnymi pracovníkmi zhromažďované informácie a až na základe týchto bol daný podnet na začatie trestného stíhania.

Informácie zhromažďované operatívou sa týkali už konkrétnych osôb (väzby JUDr. A. na prokuratúru a súdy, že je koncipientom advokátskej kancelárie, vyťažovanie svedka, ktorý bol v jednej cele s obžalovaným V. I. st. a pod.), teda mali význam pre otázku či a ktorým osobám bude prípadne vznesené obvinenie.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu orgán činný v trestnom konaní, ktorý je v štádiu prípravného konania zodpovedný za zákonný priebeh trestného stíhania, by včasným vydaním rozhodnutia o začatí trestného stíhania (§ 199 Trestného poriadku), prípadne včasným podaním podnetu na príslušný policajný orgán, ktorý je oprávnený konať aj v zmysle ustanovení Trestného poriadku upravujúcich postup pred začatím trestného stíhania (§§ 196-198), čo už podľa § 10 ods. 15 Tr. zák. je trestným konaním, eliminoval vznik stavu, aby z dôvodu procesného pochybenia mohlo dôjsť k tomu, že by nebolo možné použiť dôkaz v inej trestnej veci, ktorého procesnú spôsobilosť včasným vydaním rozhodnutia o začatí trestného stíhania nebolo ťažké v posudzovanej veci dosiahnuť.

Špecializovaný trestný súd teda v posudzovanej veci postupoval správne, keď nevyhovел návrhu prokurátora na vykonanie dôkazu - prehratie zvukových záznamov, pretože tento dôkaz vyhodnotil v tejto veci ako dôkaz nezákonný. Je pravda, že takýmto postupom súdu, nie však jeho vinou, sa prokurátor dostal do dôkaznej núdze a neunesol ako žalobca dôkazné bremeno. Iné dôkazy, ktoré by nad akúkoľvek pochybnosť objektivizovali, že skutok tak, ako bol v obžalobe ustálený sa stal a preto postup súdu, keď obžalovaných V. I. st., V. I. ml. a JUDr. O. A. postupom podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku oslobodil, považuje za správny aj odvolací súd.

Odvolací súd považuje prvostupňové rozhodnutie za zákonné a správne, nezistil dôvod pre jeho zmenu v žiadnom smere, odvolanie prokurátora považoval za nedôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.